

ÁFORM UM LAGASETNINGU

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017, 1.-4. gr.

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingu á lögum um bifreiðagjald, lögum um olíu- og kílómetragjald, lögum um vörugjöld af ökutækjum, eldsneyti o.fl. og lögum um innheimtu opinberra skatta og gjalda (innheimta). Mál nr. 8 á þingmálaskrá 152. löggjafarþings 2021-2022.
Ráðuneyti /verkefnisstjóri	Fjármála- og efnahagsráðuneytið; skrifstofa skattamála.
Innleiðing EES-gerðar?	☐ Já ☒ Nei
Dags.	14. október 2021.

A. Úrlausnarefni

- Forsaga máls og tilefni.** Með frumvarpinu verða lagðar til breytingar á lögum um bifreiðagjald, lögum um olíu- og kílómetragjald, lögum um vörugjöld af ökutækjum, eldsneyti o.fl., og lögum um innheimtu opinberra skatta og gjalda.
- Hvert er úrlausnarefnið?** Breytingarnar varða aðkomu skoðunarstöðva og Samgöngustofu að innheimtu gjalda þar sem samningar fjármála- og efnahagsráðuneytisins við skoðunarstöðvar og Samgöngustofu um innheimtu voru felldir úr gildi í upphafi árs 2021.
- Að hvaða marki duga gildandi lög og reglur ekki til?** Um er að ræða nauðsynlegar breytingar á gildandi lögum á sviði skatta og gjalda. Samkvæmt 40. gr. stjórnarskrár Lýðveldisins Íslands, sem samþykkt var með lögum nr. 33/1944, má engan skatt á leggja né breyta né af taka nema með lögum. Þá segir í 77. gr. að skattamálum skuli skipað með lögum og ekki megi fela stjórnvöldum ákvörðun um hvort leggja skuli á skatt, breyta honum eða afnema hann. Þá verði enginn skattur lagður á nema heimild hafi verið fyrir honum í lögum þegar þau atvik urðu sem ráða skattskyldu..

B. Markmið

- Stefna hins opinbera á viðkomandi málefnasviði/málaflokki.**
Markmið málaflokks 5.1 miða að því að tryggja að skattaumsýsla, þ.e. skattframkvæmd og innheimta, sé í samræmi við það meginmarkmið að stuðla að einföldu og skilvirknu skattkerfi til að fjármagna sameiginleg útgjöld þjóðarinnar. Markmið málaflokksins hafa víðtæka tengingu við áherslumál í stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar og styðja jafnframt við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna:
 - Bæta skattskil og öflun tekna til sameiginlegra útgjalda.
 - Skilvirkari og einfaldari opinber innheimta.
- Markmið sem að er stefnt með lagasetningu í ljósi úrlausnarefnis og stefnu stjórnvalda.**
Með frumvarpinu er stefnt að því að leggja til ýmsar nauðsynlegar leiðréttingar og breytingar á ýmsum lögum um skatta og gjöld með það að markmiði að eyða réttaróvissu og gera löggjöf á sviði skattamála skýra.

C. Leiðir

- Ekkert aðhafst - hvaða afleiðingar hefði það?** Verði ekkert aðhafst munu nauðsynlegar leiðréttingar og breytingar á skattalögum ekki eiga sér stað. Það gæti leitt til réttaróvissu með tilheyrandi afleiðingum.

2. Önnur úrræði en lagasetning sem metin hafa verið. Þar sem um er að ræða nauðsynlegar breytingar á lagaákvæðum á sviði skatta og gjalda koma önnur úrræði ekki til greina, sbr. ákvæði 40. og 77. gr. Stjórnarskrár Íslands, nr. 33/1944. 3. Mögulegar leiðir við lagasetningu. Breytingar á gildandi ákvæðum laga á sviði skatta og gjalda.
D. Hvaða leið er áformuð og hvers vegna? 1. Stutt lýsing á þeirri leið sem áformuð er og rökstuðningur fyrir henni. Meginefni frumvarpsins felur í sér breytingar á lögum um bifreiðagjald, lögum um olíu- og kílómetragjald, lögum um vörugjöld af ökutækjum, eldsneyti o.fl., og lögum um innheimtu opinberra skatta og gjalda. Breytingarnar varða m.a. aðkomu skoðunarstöðva og Samgöngustofu að innheimtu gjalda þar sem samningar fjármála- og efnahagsráðuneytisins við skoðunarstöðvar og Samgöngustofu um innheimtu voru felldir úr gildi í upphafi árs 2021 og samhliða hafa þessi mál verið í endurskoðun. 2. Helstu fyrirhuguðu breytingar á gildandi lögum og reglum, hvort heldur bætt er við eða fellt brott. Ýmist verður um að ræða viðbætur eða brottfellingar á lagatexta, allt eftir eðli lagabreytinganna.
E. Samræmi við stjórnarskrá og þjóðarétt – aðrar grundvallarspurningar 1. Koma áformin inn á svið stjórnarskrár og þjóðréttarskuldbindinga? Aðeins að því er varðar ákvæði 40. og 77. gr. stjórnarskrárinnar þar sem kveðið er á um að skattamálum skuli skipað með lögum. Þess verður gætt við samningu frumvarpsins að efni þess og framsetning samrýmist þeim ákvæðum. 2. Varða áformin ákvæði EES-samningsins um ríkisaðstoð, tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu eða frelsi til að veita þjónustu? Nei. 3. Er önnur grundvallarlöggjöf sem taka þarf tillit til? Nei.
F. Samráð 1. Hverjir eru helstu hagsmunaaðilar? Frumvarpið snertir fyrst og fremst starfsleyfisskyldar skoðunarstöðvar og Samgöngustofu, einnig stjórnsýslu skattamála. 2. Er skörun við stjórnarmálefni annarra ráðuneyta? Nei en samráð er haft við samgöngu- og sveitastjórnarráðuneytið. 3. Samráð sem þegar hefur farið fram. Samráð hefur verið haft við Skattinn, Fjársýslu ríkisins, skoðunarstöðvar gegnum Samtök verslunar og þjónustu og Samgöngustofu ásamt samgöngu- og sveitastjórnarráðuneytinu vegna einstaka efnisatriða. 4. Fyrirhugað samráð. Fyrirhugað er frekara samráð við þá aðila sem upp eru taldir í lið 3. Gert er ráð fyrir því að frumvarpsdrögin verði birt í samráðsgátt stjórnvalda.
G. Mat á áhrifum þeirrar leiðar sem áformuð er Niðurstaða frummats á áhrifum, sbr. fylgiskjal. Þær lagabreytingar sem lagðar verða til í frumvarpinu munu ekki hafa teljandi áhrif á afkomu ríkissjóðs verði frumvarpið óbreytt að lögum. Um er að ræða nauðsynlegar leiðréttingar og breytingar sem munu hins vegar leiða til þess að löggjöf á sviði skattamála verður skýr.
H. Næstu skref, innleiðing 1. Hefur verið gerð verkefnisáætlun fyrir frumvarpssmíðina? Já. 2. Hvernig verður staðið að innleiðingu löggjafar? Hvað má gera ráð fyrir að þeir sem verða fyrir áhrifum, opinberar stofnanir/hagsmunaaðilar/almenníngur, þurfi langan tíma til undirbúnings/aðlögunar? Þegar hefur verið haft og verður áfram haft samráð við hagsmunaaðila vegna einstaka efnisatriða frumvarpsins. Ekki er gert ráð fyrir að langan tíma þurfi til undirbúnings/aðlögunar.

3. Hvaða forsendur þurfa að vera fyrir hendi til að lagasetning beri árangur? Gott samráð við innleiðingu löggjafar. 4. Mælikvarðar á árangur og útkomu. Helstu mælikvarðar á árangur og útkomu breytinga sem gerðar eru á ákvæðum laga um skatta og gjöld eru upplýsingar frá ríkisaðilum og greiningarvinna þeirra gagna í fjármála- og efnahagsráðuneytinu. 5. Hefur verið hugað að því að afla gagna til að meta árangur þegar þar að kemur? Fjármála- og efnahagsráðuneytið fær reglulega gögn frá ríkisaðilum og kallar einnig eftir þeim teljist það nauðsynlegt til að meta m.a. árangur lagabreytinga á sviði skatta- og tollamála. Það mun einnig eiga við í þessu tilviki.
I. Annað
J. Fylgiskjöl
1. Mat á áhrifum lagasetningar – Frummat, sbr. eyðublað Já 2. Önnur fylgiskjöl eftir atvikum Nei